

**ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ
ΥΦΑΝΤΙΚΗ
ΤΕΧΝΗ
ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ
ΔΙΕΞΟΔΟ
ΓΙΑ ΤΟ
ΜΕΛΛΟΝ**

Πάνω: Η κυρία Μαρία Τσιριμονάκη φύλαξε τις συνταγές των φυτικών βαφών.

Το μεγαλοπρεπές μηχάνημα με τα 101 εξαρτήματα και τις 1.800 κλωστές. Κάτω: Η υφαντική λαϊκή τέχνη στην Ελλάδα είναι ανεκτίμητο κεφάλαιο.

Οι γυναίκες της Κρήτης βάζουν τον αργαλειό στα σχολεία

Οι γυναίκες της Κρήτης παίρνουν... νήμα στα χέρια τους και γίνονται «πρέσβειρες» του ελληνικού πολιτισμού, αναβιώνοντας την αρχαία τέχνη της υφαντικής που τείνει να εξαφανιστεί. «Πηνελόπη - Ghandi» είναι το όνομα της αποστολής που έχουν αναλάβει να φέρουν εις πέρας δραστήριες Κρητικές, με αρωγό σε αυτή την τόσο σημαντική προσπάθεια το Πανεπιστήμιο των Ορέων.

Της ΑΝΘΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗ

Ψυχή της αποστολής είναι η Βαρβάρα Τερζάκη-Παλλήκαρη, η οποία έχει βάλει σκοπό να αποκτήσουν ξανά τα νοικοκυριά τα «αργαστήριά» τους: «Η ιδέα γεννήθηκε το 2008, όταν σε κάποια ταξίδια μου στο εξωτερικό βρέθηκα στην πολύ δύσκολη θέση να ακούω προσβολές για τους Έλληνες. Λίγο πολύ μας χαρακτήριζαν "κηφήνες". Αποφάσισα λοιπόν να δείξω πως η

Ελλάδα συνεχίζει να έχει εξάρσεις πολιτισμού και δημιουργίας» λέει η Βαρβάρα Τερζάκη-Παλλήκαρη, σύζυγος του πρότανη του Πανεπιστημίου Κρήτης, και εξηγεί: «Τον πρώτο αργαλειό τον έστησα στο Σύνταγμα το 2008 και μετά αποφάσισα να φτιάξω ένα ολόκληρο εργαστήριο στην Κρήτη. Αυτές τις μέρες στη Βασιλική του Αγίου Μάρκου, στο Ηράκλειο, λαϊκές υφάντριες με τέσσερις αργαλειούς μούνουν παιδιά σχολείων της Κρήτης στις πρώτες στιγμές δημιουργίας ενός υφαντού, δείχνοντάς

★ «ΜΕΓΑΛΗ έμπνευση μας έδωσε η συχνή επαφή με τους ανθρώπους των ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών της Κρήτης και των γύρω νησιών. Στο ξεκίνημά μας η συμμετοχή και η ανταπόκριση των γυναικών ήταν συγκρατημένη, στη συνέχεια όμως, τον τελευταίο χρόνο ιδιαίτερα, άλλαξε πολύ η διάθεσή τους, ίσως να βοηθούν και οι δύσκολοι καιροί που περνούμε» λέει η κυρία Τερζάκη-Παλλήκαρη και προσθέτει: «Πιστεύουμε πως είναι ανάγκη να παρέμβουμε στην κοινωνία, στα συστήματα παραγωγής με νέες

Στο Ηράκλειο Κρήτης αυτές τις μέρες λαϊκές υφάντριες με τέσσερις αργαλειούς μούν παιδιά σχολείων στις πρώτες στιγμές δημιουργίας ενός υφαντού.

καλλιέργειες, να σκύνουμε πάλι στη γη. Να παρέμβουμε με γνώση, με πίστη, με δικαιοσύνη. Να παρέμβουμε με νέες οικολογικές μορφές παραγωγής, να επιστρέφουμε στην ιδέα, στη μεγάλη αξία και τη δύναμη του χειροποίητου.

Η υφαντική λαϊκή τέχνη στην Κρήτη και την Ελλάδα είναι ανεκτίμητο εθνικό κεφάλαιο. Πολύ πριν έλθουν αυτές οι δύσκολες μέρες, από το Πανεπιστήμιο των Ορέων είχε τεθεί δημόσια το θέμα της επιστροφής στις τέχνες των χεριών». Αξίζει να σημειωθεί πως ήδη τρία σχολεία της Κρήτης εφαρμόζουν πιλοτικά το μάθημα του αργαλειού.

καλλιέργειες, να σκύνουμε πάλι στη γη. Να παρέμβουμε με γνώση, με πίστη, με δικαιοσύνη. Να παρέμβουμε με νέες οικολογικές μορφές παραγωγής, να επιστρέφουμε στην ιδέα, στη μεγάλη αξία και τη δύναμη του χειροποίητου.

Τρία σχολεία στην Κρήτη εφαρμόζουν πιλοτικά το μάθημα του αργαλειού.

Οι μαθητές μούνται στη φυτική βαφή των κλωστών.

Από το ράβε-ξήλωνε της Πηνελόπης, στην ειρηνική επανάσταση που... ύφανε ο Γκάντι

ΣΤΑ ΟΜΗΡΙΚΑ έπη η Πηνελόπη προκειμένου να καθυστερήσει τους επίδοξους μνηστήρες, οι οποίοι καταδοκούσαν να αναλάβουν το βασίλειο της Ιθάκης, ολημερίς ύφαινε στον αργαλειό, ενώ όλη τη νύχτα ξήλωνε όσα είχε υφάνει, σε μια απέλπιδα προσπάθεια να αποφύγει να παραδώσει το βασίλειο του Οδυσσέα στα χέρια κάποιου άλλου! Ακόμα, ο Γκάντι, ως μια ιδανική έκφραση της μη βίας στον αγώνα εναντίον των κατακτητών της Ινδίας, πρόβαλε την ιδέα της χειροτεχνικής κατασκευής των υφαντών που είχαν ανάγκη οι Ινδοί. Δημιούργησε, δε, ένα πρόγραμμα βιοτεχνικής και οικιακής παραγωγής υφαντών, με τοπικούς εξαιρετικούς τεχνίτες.

Ο ίδιος κατασκεύαζε νήματα στον τροχό για να καλύψει τις ανάγκες του. Αυτός και οι οπαδοί του κατασκεύαζαν μόνοι τους τα ρούχα τους σε χειροκίνητους αργαλειούς. Έτσι πίστευε ότι εκφράζονταν η αγάπη στις ανθρώπινες κινήσεις, η αποφυγή της βίας, η πίστη στην πατρίδα του, η κατάργηση της ανθρώπινης εκμετάλλευσης. Η εικόνα του, να παρασκευάζει νήμα, έκανε τον γύρο του κόσμου και έγινε το σύμβολο μιας παράδοσης με κέντρο την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Όταν τον ρωτούσαν γιατί είχε δίπλα του την ανέμη, εκείνος απαντούσε ότι πρέπει να επιστρέφουμε στα παραδοτέα των προγόνων μας, στη γη, στις τέχνες και στις τεχνικές μας, η μόνη αληθινή περιουσία μας και ο μόνος τρόπος για να διώξουμε τους κατακτητές, οι οποίοι ελέγχουν τον νου, την καρδιά μας και το σώμα μας, δανειζοντάς μας, αφού εμείς δεν παράγουμε τίποτα. Ο υπαινιγμός είναι σαφής...

«Η αποστολή επικεντρώνεται στην αλήθεια της κρητικής ζωής, αναδεικνύοντας από τον Μινωικό πολιτισμό μέχρι και σήμερα τη μοναδικότητα της Κρήτης στον κόσμο, ως φωτεινό παράδειγμα συγκρότησης και λειτουργίας ενός συνεκτικού κοινωνικού και οικονομικού ιστού, με όρους που διαμορφώνονται έξω και πέρα από τα στενά όρια της υλιστικής, άχρωμης και παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας. Η "Πηνελόπη - Gandhi" - η ιερή τέχνη της υφαντικής στην Κρήτη σήμερα - μπορεί να αποτελέσει μια λαμπρή αρχή για την ανάδειξη και επιστροφή στις τέχνες των χεριών και της ψυχής» τονίζει η κ. Βαρβάρα Τερζάκη-Παλλήκαρη.

Η Βαρβάρα Τερζάκη-Παλλήκαρη είναι η «ψυχή» της κίνησης: «Θέλουμε να βάλουμε γιαγιάδες και μαμάδες να διδάξουν τα παιδιά κι εκείνα να αναβιώσουν την παράδοση».

τους το μεγαλοπρεπές μηχάνημα με τα 101 εξαρτήματα και τις 1.800 κλωστές. Θέλουμε να συνδέσουμε το σχολείο με την τοπική κοινωνία, να βάλουμε γιαγιάδες και μαμάδες να διδάξουν τα παιδιά κι εκείνα να αναβιώσουν την παράδοση και ίσως να βρουν μια διέξοδο για το μέλλον» επισημαίνει η κυρία Τερζάκη-Παλλήκαρη.

Η υφαντική από την εποχή της ομηρικής Πηνελόπης ήταν μια τέχνη για βασιλίσσες, πριγκιποπούλες κι αριστοκράτισσες. Για τη γυναίκα της Κρήτης το «αργαστήρι» ήταν μια εστία αγάπης, δημιουργίας και οικονομίας. Η αποστολή «Πηνελόπη - Gandhi», κάτω από τη σκέπη του Πανεπιστημίου των Ορέων, κρατά σήμερα τον μίτο που ενώνει το παρελθόν με το μέλλον.